

ת"פ 43917/07/22 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 43917-07-22 מדינת ישראל נ' פלוני(אחר/נוסף)

לפני כבוד השופט אביחי דורון
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

פלוני (אחר/נוסף)

הנאשמים

גזר דין

הנאשם הורשע, במסגרת הסדר טיעון בשלוש עבירות של אימים לפי סעיף 192 לחוק העונשין התשל"ז-1977 וכן בעבירה של היזק במזיד לפי סעיף 452, הכל לאותו חוק.

במסגרת ההסדר נשלח הנאשם לשירות המבחן לשם בחינת עניינו, כאשר הצדדים הסכימו כי ככל שיהא התסקיר חיובי תעתור המאשימה לעונש של תשעה חודשי מאסר, אשר אפשר שירוצו בעבודות שירות ואילו ההגנה תעתור לששה חודשי עבודות שירות. ככל שיהא התסקיר שלילי, תעתור המאשימה לעונש מאסר בפועל של ממש, והסניגור יהא חופשי בטיעונו.

מכתב האישום, בו הודה, הנאשם עולה אירוע מתמשך במסגרתו הטיל הנאשם את אימתו על אמו ועל בן זוגה כאשר הגיע לביתם, בשתי הזדמנויות, באותו היום ואיים על המתלונן, בן זוגה של אמו. עוד, במהלך אימויו הגיע למקום כאשר הוא אוחז בגרזן ופגע בדלת ביתם של השניים תוך שהוא צועק ומאיים.

תסקיר שירות המבחן

בתסקירו, מצא שירות המבחן שהנאשם בעל דפוסי תגובה אלימים, הדורשים התערבות טיפולית, שהוצעה לנאשם אשר נענה לכך בחיוב.

בהתייחס ליחסיו עם המתלונן, בן זוגה של האם, ציין שירות המבחן שמדובר ביחסים מורכבים כאשר הנאשם ראה בו דמות שלילית המשפיעה על חיי אמו.

בשיחה שקיים שירות המבחן עם המתלונן, תואר הנאשם באופן שלילי, ולדבריו ביצוען של העבירות נעשות על רקע התמכרותו של הנאשם לאלכוהול.

שירות המבחן מצא שהנאשם מתקשה לקחת אחריות על מעשיו ונוטה לצמצם מחלקו באירועים, בהתייחס לעבירה הנדונה הסיק שירות המבחן שישנו פער בין הצגת האירוע מפיו לבין האירועים המתוארים בכתב האישום, בהם הודה.

ברקע עברו של הנאשם ניסיונות לשיקומו, שירות המבחן פגש בו לראשונה, כבר בשנת 2012 בגין עבירות אלימות. כבר אז התקשה שירות המבחן לגיסו להליך זה וזאת על בסיס חוסר לקיחת האחריות של הנאשם וכן סירובו להשתלב בטיפול.

שירות המבחן התרשם מנאשם בעל נסיבות חיים מורכבות המתקשה לקחת אחריות ושם עצמו בעמדה קורבנית, לצד זאת הביע נכונות לבחון את מצבו ולהשתתף בטיפול בתחום האלימות, בבדיקת שתן שערך לנאשם נמצאו שרידי שימוש בקנאביס עליהם סיפר הנאשם קודם לכן.

בהערכה של גורמי השיקום, וגורמי הסיכון מצא שירות המבחן כי ישנו סיכוי גבוה להישנות עבירה בתחום האלימות. עם זאת, וחרף העובדה שכבר בעבר רוצה עונש של עבודות שירות, אשר להערכת שירות המבחן לא הרתיע את הנאשם. הפעם, בשונה מאז ישנו קשר בין הטלת עונש מסוג זה לבין העבירות אותן ביצע הנאשם כמחזקות את הקשר שבין מעשה ותוצאה.

לאור האמור המליץ שירות המבחן להטיל עונש בדמות עבודות שירות, וכן הטלת צו מבחן למשך שנה לשילוב בהליך טיפולי.

בחוות דעת הממונה נמצא הנאשם כשיר לביצוען של עבודות שירות.

טיעוני הצדדים לעונש

לדברי המאשימה, מעשיו של הנאשם עולים כדי פגיעה בערכים המוגנים של שמירה על הביטחון, שלווה נפשו וגופו של אדם. המתחם אותו הציגה המאשימה לעבירות בהן הורשע הנאשם הינו ממאסר על תנאי ועד למאסר בפועל, כאשר לא נקבה במספר החודשים אותם יש להטיל על הנאשם.

המאשימה הציגה ר"פ של הנאשם וכן את העובדה כי על הנאשם הוטל עונש בעבודות שירות בעבר, דבר אשר לא הרתיעו.

במסגרת טיעוניה טענה המאשימה לעונש מאסר בפועל של ממש, לדבריה בהתאם להסדר הטיעון ובמשך לתסקיר

שהוגש בענייניו, אשר אינו חיובי, יש להטיל על הנאשם עונש כאמור לעיל.

בטיעוני ההגנה לעונש עתר הסניגור לקבלת ההסדר באופן החיובי שלו, לפיו על הנאשם יוטל עונש קצר בעבודות שירות. ביקש להדגיש את העובדה שאכן בין הנאשם לבן זוגה של האם קיימים יחסים מורכבים, אולם מיום האירועים המתוארים, לא נוצר כל קשר בין השניים.

עוד ציין הסניגור, כי אכן הליך השיקום של הנאשם אינו מן המוצלחים אולם הנסיבות הקשות של הנאשם וחיו בעת הנוכחית דורשות התחשבות במצבו, ולהטיל עונש קצר בעבודות שירות. לגישתו, יש לפגוע באופן מידתי ברצף התעסוקתי בו נמצא הנאשם, ולהיעתר להמלצת שירות המבחן.

הנאשם הביע חרטתו בפני בית המשפט, וסיפר על ניסיונותיו לחזור לחיים תקינים ולמסלול חיים תקין

דין והכרעה

השאלה המכרעת בתיק שלפני היא האופן שבו יש לקרוא את תסקיר שירות המבחן, בהינתן שייתפס תסקיר זה באופן חיובי הרי שמרביתן של המחלוקות בין הצדדים מצומצמות ויש רק לקבוע את מס' חודשי עבודות השירות אותן יש להטיל על הנאשם.

מנגד, היה ומדובר בתסקיר שלילי הרי שיש להטיל על הנאשם עונש של מאסר בפועל ולהיעתר לעמדתה של המאשימה, בשלב הטיעונים לעונש.

לדברי המאשימה, מדובר בתסקיר שלילי בו מתקשה הנאשם לקחת אחריות על מעשיו ומשליך את האירועים על המתלונן בתיק. נאשם שלא עבר תהליך טיפולי ומי שבעבר עונש של עבודות שירות לא הרגיעו.

בחנתי באופן מדוקדק את תסקיר המבחן, מצאתי כי אין מדובר בתסקיר שלילי. מצאתי כי נסיבות חיו של הנאשם קשות עד מאוד ואף מורכבות ביותר. בניגוד להמלצות עבר של שירות המבחן שם הדגיש, כי הנאשם סירב באופן אקטיבי להשתלבות בטיפול, כאן הביע נכונות זו ואף מצא שירות המבחן כי ישנה מוטיבציה להליך מעין זה.

לשלילה, ניתן לציין את העמדה בה נוקט הנאשם כלפי עצמו וכלפי סביבתו, עמדה המטילה אחריות על אחרים ומציגה את הנאשם באופן קורבני ואינה מאפשרת בחינה פנימית של האירועים.

בית המשפט אינו יכול להתעלם ממצבו של הנאשם, מנסיבות חיו הקשות וממאפיינים אישיותיים המביאים להציג עמדה זו בפני שירות המבחן, וזאת מבלי שיהא בכך כל הסכמה ו/או הבנה של עמדות אלה.

עם זאת, ניכר כי אפיונים אלה ועמדות כמו שהציג הנאשם, דורשות התערבות טיפולית ממושכת וארוכה כל מנת שיוכל הנאשם לקבל עזרה, לבחון דפוסי התנהגות שונים ואף לשנות מהתנהגות זו.

הפעם, כבר בתחילת המפגש בשירות המבחן הביע הנאשם נכונות לקבלת והשתלבות בטיפול לשם קבלת עזרה ושינוי דרכיו. אין להתעלם מן העובדה כי הנאשם טרם החל בטיפול, טרם נבחנה המוטיבציה שלו לשינוי, ולכן מוקדם מדי לקבוע מסמרות בכל הנוגע לאפשרות הצלחת האפיק הטיפולי האפשרי.

בית המשפט מברך על עמדה זו של הנאשם, ורק ימים יגידו האם אכן קיבל הנאשם עזרה בשתי ידיו והשתמש בה כהזדמנות לשינוי.

עמדתה של המאשימה, גם בהצגת המתחם בעבירות המיוחסות של הנאשם, מעידות כי אינה יכולה לעמוד על העונש הנדרש לעבירות אלה, שכן הוצג מתחם רחב מדי אשר אינו בוחן באופן מעמיק הן את העבירות והן את הנסיבות.

בשונה מן המאשימה אני קובע כי מתחם העבירות המיוחסות לנאשם נע מעונש של חודש בעבודות שירות ועד להטלת מאסר בפועל של ממש, מאסר שמונה חודשים במספר.

על מנת לאזן בין כלל המרכיבים, מתחם העונש אותו קבעתי, ההסדר שהוצג בין הצדדים ופרשנות בית המשפט לתסקיר שירות המבחן אני קובע כי יש למקם את הנאשם בתחתיתו של המתחם ועליו לבצע עונש קצר בדמות עבודות שירות. האיזון הראוי יבוא לידי ביטוי להטלת צו מבחן, אשר יבחן באופן מעמיק את רצונו של הנאשם לקבלת טיפול.

בהינתן כל האמור אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

1. ארבעה חודשי מאסר אשר ירצו בעבודות שירות, לפי חוות דעת הממונה. הנאשם יתייצב לריצוי עבודות השירות ביום 15.8.2023.
2. חמישה חודשי מאסר, הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור כל עבירת אלימות, לרבות איומים לפי חוק העונשין בתוך שלוש שנים מסיום רצוי עבודות השירות.
3. ארבעה חודשי מאסר ואולם הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור עבירה לפי סעיף 452 לפי חוק העונשין בתוך שלוש שנים מסיום רצוי עבודות השירות.
4. צו מבחן למשך שנה, במסגרת צו המבחן ישולב הנאשם בהליך טיפולי, מיד עם תום הצו ידווח שירות המבחן לבית המשפט אודות הטיפול אותו עבר הנאשם. אני מזהיר את הנאשם כי אם לא יעמוד בתנאי המבחן יוכל בית המשפט להפקיע אותו ולגזור עונש אחר תמורתו.
5. התחייבות בסך 5,000 ₪, הנאשם יצהיר כי היה ויעבור אחת העבירות בהן הורשע לפני בתוך שנה מסיום ריצוי עבודות השירות, ישלם סך של 5,000 שקלים. הצהרת הנאשם נרשמה לפני.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, 28 יוני 2023, במעמד הצדדים.